एष पारे समुद्रस्य हिरण्यपुरमारुजत्। जित्वा षष्टिं सहस्राणि निवातकवचानृणे।
एष देवान् सहेन्द्रेण जित्वा परपुरञ्जयः। अतर्पयन्महाबाहुरर्ज्जुनो जातवेदसं।
नारायणस्तथैवात्र भूयशोऽन्यान् जघान ह। एवमेतौ महावीर्य्यौ तौ पश्यत समागतौ।
वासुदेवार्ज्जुनौ वीरौ समवेतौ महारथौ। नरनारायणौ देवौ पूर्व्वदेवाविति श्रुतिः। १९३५
अजेयौ मानुषे लोके सेन्द्रैरपि सुरासुरैः। एष नारायणः कृष्णः फाल्गुनश्च नरः स्मृतः।
नारायणो नरश्चैव सत्त्वमेकं द्विधाकृतं। एतौ हि कर्म्मणा लोकानश्नुवातेऽक्षयान् ध्रुवान्।
तत्र तत्रैव जायेते युद्धकाले पुनः पुनः। तस्मात् कर्म्मैव कर्त्तव्यमिति होवाच नारदः।
एतद्धि सर्व्वमाचष्ट वृष्णिचक्रस्य वेदवित्। शङ्खचक्रगदाहस्तं यदा द्रक्ष्यसि केशवं।
पर्य्याददानं चास्त्राणि भीमधन्वानमर्ज्जुनं। सनातनौ महात्मानौ कृष्णावेकरथे स्थितौ। १९४०
दुर्य्योधन तदा तात स्मर्त्ताऽसि वचनं मम। नोचेदयमभावः स्यात् कुरूणां प्रत्युपस्थितः।
अर्थाच्च तात धर्म्माच्च तव बुद्धिरुपप्लुता। नचेत् गृहीष्यसे वाक्यं श्रोताऽसि सुबहून् हतान्।
तवैव हि मतं सर्व्वे कुरवः पर्य्युपासते। त्रयाणामेव च मतं तत्त्वमेकोऽनुमन्यसे।
रामेण चैव शप्तस्य कर्णस्य भरतर्षभ। दुर्ज्जातेः सूतपुत्रस्य शकुनेः सौबलस्य च।
तथा क्षुद्रस्य पापस्य भ्रातुर्दुःशासनस्य च। १९४५
॥ कर्ण उवाच ॥ नैवमायुष्मता वाच्यं यन्मामात्थ पितामह। क्षत्रधर्म्मे स्थितो ह्यस्मि स्वधर्म्मादनपेयिवान।
किञ्चान्यन्मयि दुर्वृत्तं येन मां परिगर्हसे। नहि मे वृजिनं किञ्चित् धार्त्तराष्ट्रा विदुः क्वचित्।
नाचरं वृजिनं किञ्चित् धार्त्तराष्ट्रस्य नित्यशः। अहं हि पाण्डवान् सर्व्वान्हनिष्यामि रणे स्थितान्।
प्राग्विरुद्धैः समं सङ्गैः कथं वा क्रियते पुनः। राज्ञो हि धृतराष्ट्रस्य सर्व्वं कार्य्यं प्रियं मया।
तथा दुर्य्योधनस्यापि स हि राज्ये समाहितः। १९५०
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कर्णस्य तु वचः श्रुत्वा भीष्मः शान्तनवः पुनः। धृतराष्ट्रं महाराजं सभायेदं वचोऽब्रवीत्।
यदयं कत्थते नित्यं हन्ताऽहं पाण्डवानिति। नायं कलाऽपि सम्पूर्णा पाण्डवानां महात्मनां।
अनयो योऽयमागन्ता पुत्राणां ते दुरात्मनां। तदस्य कर्म्म जानीहि सूतपुत्रस्य दुर्म्मतेः।
एतमाश्रित्य पुत्रस्ते मन्दबुद्धिः सुयोधनः। अवामन्यत तान् वीरान् देवपुत्रानरिन्दमान्।
किञ्चाप्येतेन तत्कर्म्म कृतपूर्व्वं सुदुष्करं। तैर्यथा पाण्डवैः सर्व्वैरेकैकेन कृतं पुरा। १९५५
दृष्ट्वा विराटनगरे भ्रातरं निहतं प्रियं। धनञ्जयेन विक्रम्य किमनेन तदा कृतं।
सहितान् हि कुरून् सर्व्वानऽभियातो धनञ्जयः। प्रमथ्य चाच्छिनद्दासः किमयं प्रोषितस्तदा।
गन्धर्व्वैर्घोषयात्रायां ह्रियते यत्सुतस्तव। क्व तदा सूतपुत्रोऽभूत् य इदानीं वृषायते।
ननु तत्रापि भीमेन पार्थेन च महात्मना। यमाभ्यामेव सङ्गम्य गन्धर्व्वास्ते पराजिताः।
एतान्यस्य मृषोक्तानि बहूनि भरतर्षभ। विकत्थनस्य भद्रन्ते सदा धर्म्मार्थलोपिनः। १९६०
भीष्मस्य तु वचः श्रुत्वा भारद्वाजो महामनाः। धृतराष्ट्रमुवाचेदं राजमध्येऽभिपूजयन्।